

DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas lietuvių kalba	Dalyko (modulio) pavadinimas anglų kalba	Kodas
Lietuvos etninių ir konfesinių mažumų paveldas	Heritage of ethnic and religion minorities of Lithuania	

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: dr. Akvilė Naudžiūnienė Kiti: doc. dr. Grigorijus Potašenko, doc. dr. Dovilė Troskovaitė, dr. D. Čypaitė-Gilė	Istorijos fakultetas, 2025

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) lygmuo	Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji	SK3	Pasirenkamas

Įgyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
Auditorinė	6 ar 8 semestras	Lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: nėra	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): nėra

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
15	400 val.	160 val.	240 val.

Dalyko (modulio) tikslas: studijų programos ugdomos kompetencijos		
- Supažindinti su Lietuvos etninių ir konfesinių mažumų paveldo savitumu ir esminiais paveldo istorijos bruožais nuo Lietuvos Didžiosios Kunigaikštijos iki šių dienų. - Ugdyti šių mažumų paveldo ir istorinės atminties reiškinių bei procesų supratimą, atskleidžiant paveldo raidos ryšį su mažumų religinėmis tradicijomis ir pokyčiais, jų kultūrine tapatybe ir pačių mažumų santykį su paveldu. - Formuoti studentų gebėjimą kritiškai vertinti informaciją apie šių mažumų paveldą Lietuvos ir Europos sociokultūriniame kontekste ir siūlyti adekvačius problemų sprendimus. Gebėti pritaikyti Lietuvos ir Europos mažumų paveldo įamžinimo, perteikimo tendencijas, gerąsias įpaveldinimo praktikas etninių ir religinių mažumų paveldui ir su juo susijusiems iššūkiams spręsti. - Ugdyti tarpkultūrinę kompetenciją ir supratimą apie modernios visuomenės kultūrinę įvairovę: atvirumą kitoms kultūroms ir religijoms, pasirengimą dirbti savarankiškai ir grupėje bei daugiakultūroje aplinkoje.		
Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
1. Parodys žinias apie Lietuvos etninių (lenkų, rusų, baltarusių, ukrainiečių, žydų,	Paskaitos, seminarai, mokomosios	Diskusijos seminaruose, testai modulio dalių pabaigoje

vokiečių, totorių, karaimų) ir konfesinių mažumų paveldo raidą ir savitumus.	ekskursijos, konsultacijos, savarankiškos studijos.	.
2. Žinos stačiatikybės, judaizmo, karaizmo, islamo, liuteronų, reformatų, unitų ir sentikybės religinės tradicijos pagrindus. Gebės lyginti šių tikybų tradicijas ir esminius jos bruožus.	Seminarai, mokomosios ekskursijos, komentarai apie atliktus darbus, savarankiškos studijos	Diskusijos seminaruose, testai modulio dalių pabaigoje.
3. Bus pasirenkę savarankiškai semtis žinių apie Lietuvos mažumų kultūros paveldą ir gilinti jo supratimą: gebės surasti, įvertinti ir susisteminti informaciją apie pasirinktos mažumos paveldo objektą, veikėją ar lankytiną vietą, įvertinti Lietuvos visuomenės kultūrinę įvairovę, parengti ir perskaityti pranešimą šia tema.	Probleminis dėstymas, aktyvieji mokymo(si) metodai (grupės diskusija), tiriamieji metodai (informacijos paieška, pranešimo rengimas). Seminarai ir praktinės užduotys	Diskusijos seminaruose, Testai modulio dalių pabaigoje
4. Gebės parengti ir perskaityti pranešimą etninių mažumų paveldo tema, kvalifikuotai jį pristatyti tikslinėms grupėms.	Modulio projektas, tiriamieji metodai (informacijos paieška, literatūros ir šaltinių skaitymas, pranešimo rengimas ir pristatymas)	Modulio projektas ir jo pristatymas.
5. Išmanys su etninių ir konfesinių mažumų paveldo problematika susijusias kultūros paveldo teorijas, koncepcijas ir praktikas, gebės identifikuoti šį paveldą, atpažinti ir spręsti su šio paveldo samprata, perteikimu ir sklaida susijusias problemas		

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Užduotys
1 tema. Lietuvos etnokonfesinių mažumų religinė tradicija doc. dr. G. Potašenko 8 val. doc. dr. D. Troskovaitė 6 val. dr. D. Čypaitė-Gilė 8 val. dr. A. Naudžiūnienė 4 val.	20 6 4 6 4		4 2 2	2 2			26	18	Savarankiškas šaltinių ir literatūros skaitymas, pasirengimas seminarams, modulio dalių testams. Modulio projekto rengimas
2 tema. Etninių ir konfesinių mažumų kultūros virtualizacija asist. dr. A. Naudžiūnienė 22 val. dr. D. Čypaitė-Gilė 16 val.	20 12 8		14 8 6	4 2 2			38	36	Savarankiškas šaltinių ir literatūros skaitymas, pasirengimas seminarams, mokomosioms ekskursijoms, modulio dalių testams, Modulio projekto rengimas

3 tema. Lietuvos etninių ir konfesinių mažumų paveldas: istorija, dabartis, įpaveldinimo praktikos	20		14	20			54	66	Savarankiškas šaltinių ir literatūros skaitymas, pasirengimas seminarams, mokomosioms ekskursijoms. Modulio projekto rengimas
doc. dr. G. Potašenko 17 val.	8		4	5					
doc. dr. D. Troškovaitytė 13 val.	2		6	5					
asist.dr. A. Naudžiūnienė 15 val.	6		4	5					
asist.dr. D. Čypaitė-Gilė 13 val.	4		4	5					
4 tema. Praktinis seminaras „Etninių ir konfesinių mažumų paveldo pristatymas tikslinėms vartotojų grupėms“	8	14	20				46	120	Savarankiškas šaltinių ir literatūros skaitymas, naujų paieška, pasirengimas seminarams, Modulio projekto rengimas ir jo pristatymas
doc. dr. G. Potašenko 9 val.	2	2	5						
doc. dr. D. Troškovaitytė 11 val.	2	4	5						
asist. dr. A. Naudžiūnienė 11 val.	2	4	5						
dr. D. Čypaitė-Gilė 11 val.	2	4	5						
Iš viso	68	14	52	26			164	240	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Modulio projekto rengimas ir pristatymas	40	Praktinio seminaro pabaigoje	Modulio projektas rengiamas pagal VU Istorijos fakulteto Rašto darbų metodinius nurodymus. Darbo gynimą sudaro pristatymas (12 min.). Tikrinami studento gebėjimai trumpai apibudinti tyrimo/ problemos esmę, iškelti problemą, paaiškinti rezultatus, atsakyti į klausimus ir pastabas. Darbas įvertinamas pažymiu, kurį parašo modulio dėstytojai, išklause pristatymą ir susipažinę su darbu. 10 balų - būdingas sklandus, aiškus, išsamus, kritiniu bei originaliu mąstymu pasižymintis, forma ir turiniu nepriekaištingas minčių dėstymas, darbo teiginiai yra aiškiai ir nepriekaištingai argumentuoti, gebama ne tik užčiuopti nagrinėjamų temų teorinius ar praktinius probleminius aspektus, bet ir pateikti argumentuotus ar realius jų sprendinius; pristatymo metu įtaigiai pristatomi tyrimo rezultatai. 8-9 balai - atsakoma į visus dėstytojo iškeltus uždavinius, demonstruojamas kritinis mąstymas ar aiškos jo užuomazgos, gebama tarpusavyje susieti atskiras disciplinos temas ar aspektus, esama negausių neesminių formos ir / ar turinio trūkumų projekte ir jo pristatyme. 6-7 balai - projektas yra kompiliacinio arba aprašomojo pobūdžio, esama gausių akivaizdžių, tačiau neesminių formos ir/ar turinio trūkumų, nėra jokių kritinių, vertinamųjų įžvalgų arba jos yra minimalios; projekto pristatymas padrikas, nepakankamai atskleidžiami svarbiausi tyrimo aspektai. 5 balai - projektas kompiliacinio pobūdžio, atliktas paviršutiniškai, jame esama tik minimalių disciplinos žinių, didesnio dėmesio neskiriant pagrindinės ir papildomos literatūros skaitymui ir analizavimui, nepateikia savarankiškų išvadų.

			1-4 - darbas yra plagiatas arba jame vyrauja plagiato elementai, projektas neatitinka minimalių keliamų reikalavimų, studentas nesupranta ir neatsako į svarbiausius klausimus.
Modulio dalių testai	40	Vienas testas po pirmų dviejų temų; kitas testas po trečios ir ketvirtos modulio temos	Testas (atvirojo ir uždarojo tipo užduotys, klausimai). Darbas įvertinamas pažymiu, kurį parašo modulio dėstytojai pagal surinktus balus. 10 balų: studentas ne tik puikiai žino ir supranta studijuojamą temą, bet ir geba nagrinėti ją visos temos kontekste, savarankiškai formuluoja išvadas, pilnai įsisavinęs paskaitų ir mokomųjų ekskursijų medžiagą; 8-9 balai: studentas žino ir gerai supranta studijuojamą temą, geba tarpusavyje susieti atskirus temos aspektus, nuosekliai prieina prie išvadų; 6-7 balai: paviršutiniškos žinios, siauro aspekto išmanymas ar kelių aspektų išmanymas, nesugebant jų susieti į visumą 5 balai: medžiaga yra neįsisavinta arba įsisavinta labai paviršutiniškai, nesugebama įsiliesti į seminarų temos nagrinėjimą, seminaro tema suprantama labai paviršutiniškai; 1-4 balai: nesilaiko seminarų lankomumo reikalavimų, medžiaga visiškai neįsisavinta.
Seminarai (darbas auditorijoje seminarų metu, mokomųjų ekskursijų aptarimas, praktinių užduočių įgyvendinimas)	20	Modulio metu	Vertinamas aktyvus dalyvavimas diskusijoje, praktinių užduočių įgyvendinimas auditorijoje seminarų ir mokomųjų ekskursijų metu. 10 balų: studentas ne tik puikiai žino ir supranta studijuojamą temą, bet ir geba nagrinėti ją visos temos kontekste, savarankiškai formuluoja išvadas, pilnai įsisavinęs paskaitų ir mokomųjų ekskursijų medžiagą; 8-9 balai: studentas žino ir gerai supranta studijuojamą temą, geba tarpusavyje susieti atskirus temas aspektus, nuosekliai prieina prie išvadų; 6-7 balai: paviršutiniškos žinios, siauro aspekto išmanymas ar kelių aspektų išmanymas, nesugebant jų susieti į visumą 5 balai: medžiaga yra neįsisavinta arba įsisavinta labai paviršutiniškai, nesugebama įsiliesti į seminarų temas nagrinėjimą, seminaro tema suprantama labai paviršutiniškai; 1-4 balai: nesilaiko seminarų lankomumo reikalavimų, medžiaga visiškai neįsisavinta.

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privalomoji literatūra				
1. Čepaitienė R. (sud.)	2010	Gamtos ir kultūros paveldas: perteikimas ir ugdymas. Chrestomatinių tekstų rinktinė.	p. 31-58, 77-106, 281-304.	Vilnius: Eugrimas
2. Bumblauskas A., Liekis Š., Potašenko G. (sud.)	2009	Naujasis Vilniaus perskaitymas: didieji istoriniai naratyvai ir daugiakultūris miesto paveldas.	p. 131–188, 233–278.	Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla
3. Lempertienė L, Šiaučiūnaitė-Verbickienė J. (sud.)	2009	Žydai Lietuvoje. Istorija, kultūra, paveldas.		Vilnius: Paknio leidykla
4. Bairašauskaitė T.	2021	Lietuvos totorių istorija.	p. 25-35, 167-173, 284-300.	Vilnius: Lietuvos istorijos institutas
5. Gruber R.	2002	Virtualy Jewish. Reinventing Jewish Culture in Europe.		Berkeley and Los Angeles: University of California Press
6. Ashword G., Howard P.	2008	Europos paveldas. Planavimas ir valdymas		Vilnius: Versus Aureus
7. Shapira D.	2006	Tendencies and agendas in Turkic – Karaite and Karaite – related studies, in PINKAS: Annual of the Culture and History of East European Jewry, ed. L. Lempertienė	Vol. I, p. 210–241.	Vilnius: Žara
8.	2016	Patogus ir nepatogus paveldas. Mokslinio seminaro-diskusijos medžiaga 2015 m. balandžio 2 d.	p. 6-21	Kaunas. https://vkpk.lt/veikla/leidiniai/
Papildoma literatūra				
1. Potašenko G., Paaver M.-L.	2019	Sentikių paveldas Vilniuje: Švč. Dievo Motinos Užtarėjos cerkvė ir jos kompleksas	p. 9-80, 107-142.	Vilnius: Petro ofsetas
2. Cohen-Mushlin, Kravtsov S., Levin V., Mickūnaitė G., Šiaučiūnaitė-Verbickienė J. (eds.)	2010	Synagogues in Lithuania. Catalogue	p. 43–72.	Vilnius: Vilniaus dailės akademijos leidykla
3. Hermann A. (sud.).	2003	Lietuvos evangelikų bažnyčios. Istorijos metmenys	p. 120-170.	Vilnius: Baltos lankos
4. Šiaučiūnaitė-Verbickienė J. (sud.)	2010	Abipusis pažinimas: Lietuvių ir Žydų kultūriniai saitai	p. 247–275.	Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla
5. Heid K. (managing Editor)	2016	Culture, Cities and Identity in Europe. Study	p. 1-6, 39-68.	Brussel: European Economic and Social Committee; https://www.eesc.europa.eu/en/our-work/publications-other-work/publications/culture-cities-and-identity-europe
6.	2009	Lietuva. Religinės bendruomenės.	p. 138-186.	Vilnius: Mokslo ir enciklopedijų leidybos centras.
7.		Lietuvos žydų paveldas		https://www.jewish-heritage-lithuania.org/lt/
8. Račius E.	2014	Muslim Tatar Communities of Inter-War Republic of Lithuania, in: Tiurkų istorija ir kultūra Lietuvoje	p. 99-116	Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla
9.		Klaipėdos kraštas ir vokiečių paveldas		http://krastogidas.lt/apie-gida